

Decisiones Sacramentales, Theologicæ, Canonicae, & Legales

In Quibus Tota materia Sacramentorum, Theologiæ Moralis, Juris Canonici, & Quæstiones plurimæ Juris Civilis explicantur, dilucidantur, & traduntur, Eruditionibus, Historiis, & Exemplis adornatæ ; Opus Episcopis, Vicariis, Parochis, Confessariis, aliisque Studiosis utile, ac jucundum In Libris novem ...

De Ordinis Sacramento Decisiones

Chiericato, Giovanni Maria

Augustæ Vindelicorum, 1730

Decisio XIII. Argumentum. Quæstio illa proponitur, & examinatur, Utrum SS. Angeli, ac Animæ beatæ possint ministrare Sacramenta, ac proindè primam Tonsuram, & Ordines conferre? Præmittuntur septem ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-94570](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-94570)

huic pernicioso morbo, per totam ferè Italiam diffuso; contra quem in hac Dicecesi Patavina, antequam eadem Sanctissima Constitutio ederetur, magnoperè mihi infudandum fuit.

DECISIO XIII.

ARGUMENTUM.

Quæstio illa proponitur, & examinatur, Utrum SS. Angeli, ac Animæ beatæ possint ministrare Sacramenta, ac proinde primam Tonsuram, & Ordines conferre? Præmittuntur septem symboleitates Angelorum cum Sacerdotibus, & septem genera rerum, quas illi custodiunt. Fiunt argumenta pro utraque opinione propositæ Quæstionis. Eadem sub distinctione resolvitur, & pluribus Historiis Sacris exornatur.

SUMMARIUM.

- 1 Angeli an possint esse Ministri Sacramentorum.
- 2 Angelorum, ac Sacerdotum symboleitas, & convenientia.
- 3 Angeli ad septem custodienda deputantur. Et quæ?
- 4 Lauretana Domus quando ab Angelis transportata?
- 5 Sacellum cum Imagine Deiparæ alibi ab Angelis delatum.
- 6 Angeli elevarunt de terra Cereum ardentem, ne Vestes Episcopi incendat.
- 7 Angeli adstant Sacerdoti celebranti.
- 8 Angeli custodiunt Civitates, & Exercitus.
- 9 Navibus cur imponatur nomen Sanctorum?
- 10 Monasteria ab Angelis custodiuntur.
- 11 Angeli conferre Ordines non possunt. Contrarium num. 19.
- 12 Hominibus data est à Christo potestas Sacramentorum.
- 13 Sensibilia formant Sacramentum.
- 14 Angeli non loquuntur humano modo. Et cur?
- 15 Angelorum zelus pro salute hominum.
- 16 Ordines minores à non Presbyteris dari non possunt.
- 17 Censuras Angeli fulminare non possunt.
- 18 Lutheri error circa Ministros Sacramentorum.
- 19 Deus potest facere Angelos Ministros Sacramentorum.
- 20 Locutio Angelorum cum hominibus multiplex. Et quæ?
- 21 Eucharistia per Angelos data pluribus.
- 22 Extrema Unctio data ab Angelis; ac sepultura.
- 23 Michael Archangelus consecravit Ecclesiam in Monte Gargano.
- 24 S. Amphilocheus Ordinatus ab Angelis.
- 25 Angeli non sunt Ministri ordinarii Sacra-

mentorum, sed possunt ex speciali Dei commissione delegari.

- 26 Argumentorum resolutio quod Angeli non possint ministrare Sacramenta.
- 27 Anima Beata an Sacramenta valeant ministrare?
- 28 S. Philemon. M. baptizatus à Christo.
- 29 S. Catharina Senensis Virgo à Christo communicata.
- 30 Sacellum Deiparæ consecratum à Christo.
- 31 S. Petrus Apostolus Anno 610. consecrat Ecclesiam Londini.
- 32 S. Thomæ Apostoli annua apparitio, & Eucharistia distributio.

Secundum genus Ministrorum, à quibus conferri possunt prima Tonsura, & quatuor minores Ordines, concernit Angelos, ac Beatos in Cælo existentes; undè in præsentem examinare oportet Quæstum, jam Clero nostro decidendum, tempore harum Exercitationum Sacramentalium demandatum, Utrum Angeli, ac Beati possint esse Ministri, & Collatores Ordinum, ipsiusque primæ Tonsuræ? Pro majori intelligentia dicendorum studiosiores præmiserunt duo.

Unum est, inter Angelos, ac Sacerdotes magnam esse symboleitatem, ac convenientiam præcipuè ob septem rationes. Primò, quia Angelus interpretatur Nuncius, ut ait sanctus Hieronymus super Malachiam Prophetam; Sacerdos pariter est Dei Nuncius, ac Legatus, quia, ut scribit S. Joann. Chrysostomus, sicut Legatus non aliud, quàm Principis se legantis voluntatem annunciat, eique nihil addere aut demere potest; ita & Sacerdos Dei voluntatem nihil addendo, aut demendo debet annunciare. Homil. 2. in Epist. ad Rom. Secundò, quia sicut Angeli, ita Sacerdotes ministrant Deo, juxta illud Tertulliani Libr. contra Judæos cap. 9. Deus eos vocare consuevit Angelos, quos virtutis sue Ministros præfecit. Tertio, quia sicut Angeli jugiter astant Deo, in eum intentam habent aciem mentis, ei jubitant, & psallunt Sanctus, Sanctus &c. Ita Sacerdotes debent jugiter orare, ac psallere prout in Psalm. 137. Vers. 2. In conspectu Angelorum psallam tibi. Quarto, quia Sacerdotes imitari debent Angelorum veritatem, sinceritatem, castitatem, puritatem, virtutem, & zelum, ut latè differit Isidorus Pelusiota lib. 1. Epist. 319. Quintò, quia Sacerdotes recipiunt potestatem suprahumanam in consecratione. Sextò, quia sicut Angelorum tria sunt munia, scilicet, purgare, illuminare, & perficere, ut ait S. Dionysius Areopagita in cælesti Hierarchia; ita Sacerdotes erga populum eadem munia exercere debent, teste S. Ambrosio in Libr. de initiandis cap. 2. ita scribente: Sacerdos est Angelus, qui regnum Christi, & viam æternam annunciat, non specie tibi estimandus, sed munere. Septimò, quia sicut Angelorum, ita Sacerdotum est perseverare in Sanctificatione, & Sanctitate, qui enim, ut dicit S. Basilius in Hom. de Spiritu Sancto, in ea non perseverarunt, facti sunt Demones; ita Sacerdotibus necessaria est perseverantia in eorum opere, & officio.

Alterum præmissum est, quod Angeli deputantur à Deo ad septem gubernia, custodias, & præsi-

præfidentias, videlicet, Elementorum, Provinciarum, Temporum, Altarium, Civitatum, Exercituum, & Monasteriorum. Primò Angeli præfident quatuor Elementis, hinc ait S. Joannes in *Apoc. cap. 14. cap. 16. & cap. 17.* quòd Angelus exivit, qui habebat potestatem super ignem. Et iterùm: *Audi vi Angelum aquarum.* Et postea ipse vidit: *Angelos coercentes ventos.* Secundò Angeli deputantur præfidentes Provinciarum, idcirco legitur in Daniele *cap. 10. Princeps regni Persarum resistit mihi*, hoc est Angelus Persiæ, & ibi etiam fit mentio de Angelo Græcorum. Et cum Jacob dixisset *Gen. 32. Castra Dei sunt hic*, docent Tostatus, & Lyranus, eum locutum esse de Angelis Custodibus Regionum Syriæ, & Chanaam, qui ibidem se ostenderunt ei, ne periculum aliquod incurreret in Terra, cui præfidebant. Tertiò Angeli præfident Templis: & hoc est, quod narrat Josephus Hebræus *lib. 6. de Bello Judaico. cap. 31.* Spondan. *ad Ann. 34. num. 38.* & alii, priusquam scilicet Jerosolyma à Tiro Vespasiano subverteretur, auditas fuisse voces Angelorum, qui ad Templum custodiam adhibiti erant, clamantium & dicentium: *Migremus hinc.* Sanctam domum Beatissimæ Virginis MARIE Matris Dei Anno 1291. mirabiliter ab Angelis asportatam fuisse à Galilæa in Dalmatiam; & inde Anno 1294. advectam in Picenum, in locum Lauretum appellatum, nemo est, qui ignoret. Sacellum quoque in quo depicta erat Imago ejusdem Gloriosissimæ Deiparæ, in Territorio Alfiani propè Senam; propter agrum, in quo extructum erat, cum duo fratres se ad duellum provocassent, à fundamentis evulsam Angelorum ministerio ad collem vulgò di *Versighe* propè pagum Montis S. Savini in Tuscia fuit translatum, ut legitur in *Chronico. Montis S. Savini lib. 1.* Dum S. Fulcranus Episcopus Lodiensis Basilicam in Arvernia dedicaret, & in suo Subsellio Pontificalibus indutus federet, Clero Gradualia Missæ canente, Cereus ardens de pariete contiguo cecidit super ejusdem S. Episcopi indumento sericeo, & tandiu mansit, ut damnoſa combustio fieri potuisset, ministris non advertentibus; quem postea cum conspexissent, & accurrerent ad eum tollendum, per manus Sanctorum Angelorum, mirantibus omnibus Cereus ille ardens ad suum locum fuit restitutus, ut notat Bollandus in *Actis SS. Februarii tom. 2.* Quartò SS. Angeli Altaria custodiunt; ideò in *Prælo Spirituali lib. 4.* legitur, quemdam Eremitam vidisse penes Altare, quod Prælatus consecraverat, cœlestem Angelum, qui rogatus respondit, post Consecrationem custodiæ suæ fuisse deputatum. Consimilem visionem in alio Altari habuit Abbas Leontius. Hanc ob causam Sacerdos celebrans post elevationem Calicis orat dicens: *Supplices Te rogamus Omnipotens Deus, jube hæc perferri per manus sancti Angeli tui in sublime Altare tuum in conspectu Divinae Majestatis tuæ &c.* scilicet Sancti Angeli Custodis illius Altaris; in quibus verbis in Monasterio Sabinensi, tempore Serionis Abbatis, vidit Religiosus celebrans circa Altare plures Angelos, quorum unus cæteris altior Sacram Hostiam Deo visibiliter offerebat, ut narrat Marchantius in *Horto Pastorum lib. 1. tract. 2. lect. 5. propos. 3. Vers. 4.* Quintò, omnes Civitates habent suos speciales Angelos, à quo custodiuntur, de quibus, (ad-

vertente Tostato super *Isa. cap. 62.*) scriptum est, *Super muros tuos Jerusalem constitui custodes &c.* & notante Spondano *ad Annum 400. n. 8.* Angeli Custodes Urbis Constantinopolitanae servarunt eam ab incendio Gainæ Gothi. Sextò, quòd autem Sancti Angeli sint Exercituum Tutores legitur in *lib. 2. Machab. cap. 11.* & quod ab eis adjutus, fuit Gallicanus Dux pugnans contra Scythas. Spondan. *ad Ann. 330. n. 11.* prout etiam Ardaburius pro Theodosio Juniore Imperatore contra Persas Anno 420. num. 3. Hinc Emanuel Portugalliæ Rex nomen Gabrielis Archangeli imposuit primariæ Navi, quæ ad Indias novum subactura orbem destinabatur, ut milites sub protectione illius Beatissimi Spiritus progredierentur, qui primus inveterati mundi renovationem in Angelica Salutatione Deiparæ nunciaverat. Marchant. *d. propos. 3.* subdens, quòd etiam Judith strenua Ducissa Exercituum Hebræorum id intellexit, dum dixit: *Vivit Dominus, quia custodivit me Angelus ejus, & hinc euntem, & ibi morantem, & inde huc revertentem.* Judith. 13. 20. Septimò tandem, ut ait Marchantius *ibidem*, cuilibet Monasterio particularis Angelus attribuitur ex doctrina Divi Thomæ 1. p. q. 133. art. 2. ad 1. cui adhæret Molina; & ad stipulatur F. Alexander Bovius in suis Observationibus de Angelis *Observ. 29. in fine*; & Marchantius *ubi supra, vers. Denique.* Confirmari potest hæc doctrina ex traditis per Gregor. Turonensem *Lib. 1. de Glor. Mart. cap. 11.* ubi narrat quòd deficiente cibo in magno quodam Monasterio, & Monachis ad Abbatem clamantibus, ipse illis ait, vigilemus, & oremus Dominum; quod cum fecissent, & post Matutinas Laudes se dedissent somno; venit Angelus Domini (utique custos ejusdem Cœnobii) & posuit super Altare multitudinem innumeram auri, etsi essent Ostia ædis obserata; quod ut scivit Abbas, redditis Deo gratiis, victui necessaria comparavit.

His ita præmissis respondentes Studiosi nostri ad propositi Quæstii primam partem, *Utrum Angeli possint primam Tonsuram, & quatuor minores Ordines conferre?* alii negarunt, alii affirmarunt. Qui pro negativa opinione fuerunt, hæc fundamenta adduxere.

Primò: Quia Christus Dominus, quando instituit Sacramenta Ecclesiæ, eorum administrationem commisit Apostolis, dicendo illis circa Baptismum, *Euntes, docete omnes gentes baptizantes eos &c.* ut habetur *Matth. 28.* circa verò Eucharistiam iisdem dixit: *Hoc facite in meam commemorationem.* *Luc. 22. 19.* & circa Pœnitentiam, *Quorum remisistis peccata, remittuntur eis.* *Joan. 20. 23.* ex his deducitur, quòd illi tantum habent aliquam potestatem in Ecclesia, quibus data est à Christo. Sed Christus solis hominibus dedit potestatem ministrandi Sacramenta. Ergo soli homines, non etiam Angeli possunt primam Tonsuram, & minores Ordines conferre.

Secundò: Quia testatur Apostolus *ad Hebr. 5. 1.* quòd *omnis Pontifex ex hominibus assumptus pro hominibus constituitur &c.* Ergo si ex hominibus, non ex Angelis, hinc S. Joan. Chrysostomus in *Lib. 3. de sacerdotio* inquit: *Qui terram incolunt, atque in ea versantur, iis commissum est, ut ea, quæ in cœlis sunt, dispensent;*

is datum est, ut potestatem habeant, quam Deus Optimus neque Angelis, neque Archangelis datam esse voluit: neque enim ad illos dictum est, quæcunque alligaveritis in terra, erunt ligata & in Cælo; & quæcunque solveritis in terra, erunt soluta & in Cælo.

Tertiò: Christus instituit omnia Sacramenta in rebus sensibilibus, ut in eisdem sensibilibus consistant, & per sensibile conferantur. Sed Angelus neque est sensibilis, neque sensibilia potest ministrare, etsi enim assumat corpus æreum, illud non informat, sed apparenter eo utitur. Ergo non potest esse Minister Sacramentorum.

Quartò: Omnia Sacramenta efficiuntur ex materia, & forma; forma autem debet proferri voce humana juxta institutionem factam à Christo. Sed Angeli humano modo non loquuntur, quia ut ait Damascenus lib. 2. de fide cap. 3. quem refert Mastrius in 2. Sent. disp. 2. de Angelis num. 263. commentitum est inter Angelos locutionem fieri per sensibilia signa sicut inter homines; nam intellectus humanus pro statu isto à sensibus pender, & ideo nequeunt homines sibi invicem suos manifestare conceptus, nisi per sensibilia signa: at intellectus Angelicus est omnino separatus à sensibus, & ideo à sensibilibus signis non pender in sua locutione. Igitur cum Angelus non possit proferre formam Sacramenti humano modo, neque poterit esse Minister Sacramentorum.

Quintò: Si Angeli possent ministrare Sacramenta, nullus homo moreretur sine Baptismo; ipsi enim maxima vigilantia procurant salutem animarum. Sed sic est, quòd multi infantes decedunt absque Baptismo; & plures adulti obeunt sine Sacramentis. Dicendum itaque ea ab Angelis non posse conferri.

Sextò: Collatio Sacramenti Ordinis, & sic primæ Tonsuræ, ac Minorum supponit in conferente characterem saltem Presbyteratus, ut infra de Abbatibus, & Cardinalibus ostendemus. Sed Angeli non sunt capaces characteris Sacramentalis, & de facto eum à nullo recipiunt, quia neque Ordinantur, neque Ordinari possunt. Ergo neque Ordines valent conferre.

Septimò: Angeli non possunt ferre censuras, neque aliquem Excommunicare. Reginaldus lib. 9. num. 114. Salmanticenses tom. 12. tract. 10. de Censuris cap. 1. num. 54. ubi Bonacina, & alii DD. Ergo à simili neque aliquem Tonsurare, vel ad minores Ordines initiare.

Octavò, quia inter errores Lutheri refertur assertio, quæ ipse dicebat, non solum homines, sed etiam Angelos, imò etiam diabolum posse ministrare Sacramenta; ut refert Emin. Card. Bellarminus lib. 1. de Sacram. in genere cap. 24. & legitur apud Dianam part. 12. tract. 1. resol. 111. translata in Coordinatum tom. 4. tract. 8. eadem resol. 111. Ergo affirmare non licet, posse Angelos esse primæ Tonsuræ, ac Ordinum collatores.

His tamen non obstantibus multò plures amplexi sunt opinionem affirmativam, ex sequentibus rationibus, & argumentis.

Primò, quòd sicut Deus virtutem suam non alligavit Sacramentis, quin sine eis possit effectum Sacramentorum conferre; ita etiam virtutem suam non alligavit ministris Ecclesiæ, quin

etiam Angelis possit tribuere virtutem ministrandi Sacramenta; quæ ratio est D. Thomæ in 3. p. q. 64. art. 7. & ante ipsum eam consideravit S. Augustinus libr. 2. contra Parmenionem, cap. 15.

Secundò, quia Angeli in corporibus assumptis absque ulla difficultate possunt adhibere materias Sacramentorum, & eorum formas proferre per verba humano more prolata; siquidem, etsi Angeli possint loqui hominibus, vel secundum phantasmata rerum sensibilibus, vel per modum actionis phantasie apprehendentis sermonem; vel per immediatum influxum specierum in potentiam hominis intellectivam, ut dissert Bartholom. Sibylla in Speculo Peregr. Quest. Decad. 2. cap. 8. quest. 4. facilius tamen loquuntur voce humana, & idiomata exteriori, formata vel immediatè per se in aereo corpore assumpto, vel mediante lingua alicujus animalis, cui taliter illapsus est, ut usu organorum ejus loqui possit, ut ait Sibylla ibidem; & de utroque modo loquendi voce humana habemus innumera propè exempla in Scriptura Sacra, ut de Agar, quam solatus est Angelus in deserto, & de Jacob in via; de Angelis quos hospitatus est Abraham, & qui eduxerunt Loth de Sodomis; & hac voce humana Gabriel Archangelus salutavit Deiparam, nuncios ei Divini Verbi Incarnationem; & Petrum in Carcerem dormientem Angelus Domini excitavit dicens, Surge velociter. Act. 12. 8. De locutione autem humana per organa, & linguam alicujus animalis constat, quando mediante Angelo locuta est Asina Balaami; imò & Serpens ad Evam, diabolus verba proferente per os illius. Idcirco cum Angeli possint proferre humana voce formas Sacramentorum, & eorum materias applicare, concedi debet, eos esse posse ministros Sacramentorum, quæ quidem Sacramenta ab Angelis administrata censenda sunt ejusdem speciei simpliciter cum Sacramentis ministratis ab homine, ut demonstrat Emin. Card. de Lauræa in 4. Sent. tom. 1. De Sacram. in gen. disp. 10. num. 6. contra Card. de Lugo eod. tract. disp. 8. sect. 1. num. 1. ubi admittit hanc facultatem in Angelis, & docet validum fore Sacramentum ab eisdem Angelis ministratum, sed non esse reputandum ejusdem speciei cum Sacramentis collatis ab homine.

Tertiò, quia testantur Historiæ non semel Angelos fuisse Sacramentorum Ministros; nam Marco Monaco eos ministrasse SS. Eucharistiam scribit Sozomenus lib. 9. cap. 29. Et S. Bonaventuræ, S. Bertrandæ, B. Onuphrio, B. Stanislao, & aliis notat Cornelius à Lapide Comment. in Levitic. cap. 21. in fin. & in Apocal. cap. 8. vers. 3. nec non Gobatus tract. 1. num. 50. Et ego in meis Decisionibus de Virtute, ac Sacramento Pœnitentiæ Decif. 39. num. 29 ubi de Viatico Sacro per Angelos exhibito S. Raymundo. Concordant pariter exempla relata à Marchantio in Candelabr. Myst. tract. 1. lect. 7. propos. 1. col. 3. & 4. in qua narrat ex Casario, quòd Einulpho puero in extremis ægrotanti Angelus ministravit Sacramentum Extremæ Unctionis, & ab Angelis etiam datam esse sepulturam tum Moyfi, tum B. Catharinæ Virginis, ac Martyri in summitate Montis Sinæ advertit idem Cornelius à Lapide Comm. in Eccl. cap. 38. sub Vers. 16. Et quod magis

magis est, addit Emin. Card. de Lauræa d. disp. 10. num. 2. quodd, sicut notat Scotus in 4. dist. 6. q. 1. sub B. Archangelus Michael consecravit Ecclesiam in Monte Gargano, & proinde Episcopo prohibuit, ne iterum eam consecraret. Si itaque Archangelus consecravit Ecclesiam, & exercuit munus spectans ad solum Episcopum, poterit etiam Primam Tonsuram, & Ordines conferre.

Quartò: Sed in terminis collationis Ordinum relata fuit Historia de S. Amphilochio Iconii Episcopo, quæ habetur ad Nicephorum lib. 11. c. 20. & eam transcribit Marchantius in d. Candelabr. Mystico tract. 1. lect. 7. propos. 1. col. 3. his verbis: S. Amphilochius cum vite. & doctrinæ gratia emineret misit Deus ad eum Angelos, qui Mystica, & arcana benedictione ad Episcopalem eum dignitatem consecrarent. Paulo verò post venerunt Episcopi, ut eum eligerent, & ordinarent: at ubi ex ipso agnoverunt ab Angelis Dei consecrationem accepisse, data de tam sacra, & divina gratia Deo gloria, ut Pontificem Dei, & Evangelii præconem, ac fidei defensorem cum timore reverenter admiserunt, & solita salutatione, atque osculo impertito: ea, quæ Episcopalis functionis sunt, administrare permiserunt. Scio Augustinum Bernal Theologum apud Dianam Coordinatum d. tom. 4. tract. 8. resol. 111. §. 9. cavillare veritatem huius Historiæ; sed eam tanquam indubiam admittunt gravissimi, & doctissimi Auctores, quos allegat Diana ibidem §. 10. quibus conscienties addo Salmanticenses tract. 8. de Sacram. Ord. cap. 4. n. 16. Gobaturus d. tract. 1. n. 50. Emin. Card. de Lugo de Sacram. in gen. d. disp. 8. sect. 1. n. 1. nec non Eminent. Card. de Lauræa eod. tract. disp. 10. num. 3. Legitur eadem Historia etiam apud Surium in Vita sancti Amphilochii die 23. Novembris. Igitur ex his omnibus videtur confirmata hæc opinio affirmans, posse SS. Angelos Primam Tonsuram, & alios Ordines conferre.

Hanc controversiam Theologi omnes concordant sub hac distinctione. Vel quærimus, an Angeli sint, & esse possint Ordinarii collatores Tonsuræ, & Ordinum? & tenenda est opinio negativa; quia Deus commisit hominibus ministrare Sacramenta, & non Angelis, ut advertunt omnes Doctores mox citandi. Vel petimus, an aliquando possint Angeli ex particulari Dei commissione ministrare Sacramenta, & sic Ordines conferre? & amplectenda est opinio affirmativa, quia Deus nullo motivo necessitatur, ut per solos homines Sacramenta ministrantur; sed ejus supremæ voluntati semper liberum est delegare ministerium Sacramentorum, etiam Angelis, ut faterentur DD. quos cumulat Diana Coordinatus d. tom. 4. tract. 8. resol. 111. & iisdem novissimè ad stipulantur Gobaturus d. tract. 1. num. 50. Volpi resol. 168. numer. 7. Marchantius in Candel. Myst. d. tract. 1. lect. 7. propos. 1. col. 2. Quartus in Rubr. Missal. p. 3. tit. 1. sect. 2. dub. 2. P. Macedo de Clavib. Petri lib. 4. cap. 9. Et prælaudati Emin. Cardinales de Lugo d. disp. 8. de Sacram. in gen. sect. 1. n. 1. & de Lauræa eodem tract. disp. 10. n. 2. & seqq.

Hæc distinctione stante, & concordia retenta, non obstante argumenta pro opinione negativa adducta: Non primum, ac secundum; quæ intelligenda sunt de ministris ordinariis Sacra-

mentorum; ut sunt homines, quibus à Christo Domino data est facultas illa conferendi; secus autem de extraordinariis, quales asserunt DD. 26 posse esse Angelos ex speciali delegatione iisdem à Deo faciendâ, ut aliquod Sacramentum conferant. Non tertium, quia etsi Angelus non habeat sensus in se, & dicatur formaliter sensibilia non agere; objectivè tamen operatur sensibile, quia habet virtutem applicandi hominibus, & insinuandi sensibus hominum ea, quæ sibi demandata sunt à Deo, ut doctè docet Emin. Card. de Lauræa d. disp. 10. de Sacram. in gen. num. 7. non Quartum, quia sicut Angeli possunt applicare materias Sacramentorum sensibilibus; ita valent proferre formas voce humana; quæ autem dicta sunt à Damasceno de locutione Angelorum procedunt, dum ipsi inter se loquuntur; tunc enim eorum locutio non est per sensibilia, neque per vocem humanam; sed spiritali modo insinuando conceptus suos ad invicem, ut ex S. Thoma in 2. dist. 11. q. 2. art. 3. nec non de Veritate quest. 9. art. 4. §. 7. tradunt Salmanticenses tom. 2. part. 2. de Angelis tract. 7. disp. 15. Et ex Scoto in 2. dist. 9. q. 2. demonstrat Mastrius in 2. lib. Sent. disp. 2. q. 9. per totam. Non Quintum, quia cum Angelis non sit demandatum jure ordinario, & ex officio ministrare Sacramenta, eorum vigilantia, cura, & sollicitudo salutis hominum redargui non potest, si aliqui moriuntur, sine Sacramentis, sic Deo permittente eximperi scrutabili sua providentia. Non Sextum, quia ut ait Emin. Card. de Lauræa d. disp. 10. n. 8. procedit regulariter in hominibus, non autem in speciali commissione, quam Angelis Deus daret; ipse enim non alligavit virtutem suam characteribus præcedentium Sacramentorum. Non obstat Septimum, quia & illud intelligendum est ex officio proprio, & de jure ordinario. Nec Ultimum, quia error Lutheri resultabat ex eo, quodd potestatem conferendi omnia Sacramenta, assererat esse communem omnibus hominibus, imò & Angelis, & Diabolo, ut negaret illam spectare ad Presbyteros tantum ex Christi institutione, ut declarat Diana d. resol. 111. & Eminent. Card. de Lauræa d. disp. 10. num. 10. At quodd Deus, si velit, possit aliquando committere Angelis Sacramentorum administrationem, nullus est error, cum id affirmetur à S. Thoma 3. p. q. 64. art. 7. à Scoto in 4. dist. 6. q. 1. & ab utriusque Scholæ tantorum Magistrorum Discipulis Suarezio tom. 3. in d. 3. p. disp. 64. Lessio ad d. q. 64. D. Thomæ d. art. 7. num. 17. Mastrius in Theologia Morali disp. 16. num. 35. & præter alios supra citatos ab Eminentissimis Card. de Lugo disp. 8. de Sacram. in genere sect. 1. & Card. de Lauræa disp. 10. art. 1.

Altera pars propositi quæsti continebat; Utrum Animæ Beatorum in Cælo existentes possint ministrare Primam Tonsuram, & Ordines? Ad quod pariter responsum fuit, & respondendum venit, jure ordinario negativè; ex ea repetita ratione, quodd de facto solus homo viator habere potest ordinariam facultatem ministrandi Sacramenta. Emin. Card. de Lauræa d. disp. 10. art. 1. num. 3. & seqq. ubi num. 8. subdit, quodd licet Beati sint ejusdem speciei cum viatore, & habeant eosdem characteres, ita ut si aliquis Sacerdos Beatus resurgeret, posset iterum consecrare, nihilominus non habent amplius hanc potestatem in

in actu, & sunt sicut aliquis Commissarius, qui complevit tempus exercendi jurisdictionem ante habitam; nam etsi retineat adhuc patentes Litteras significantes dignitatem, & potestatem olim sibi traditam, non potest eam amplius exercere; & quidem congruenter, quia cum Beati non degant nobiscum, inutilis, & frustratoria esset hæc potestas in ipsis ministrandi Viatoribus Sacramenta. Ex particulari autem commissione Dei; & ob aliquam causam infinitæ ejus Sapientiæ benevisam, bene possent Beati Sacramentum Ordinis, & alias Sacramentales, & Episcopales functiones ministrare, & facere; prout aliquando ab eis factum fuisse sequentia exempla, ac Historiæ demonstrant.

Primò quidem Christus Dominus gloriosus in Coelis non dedignatus est S. Philemonem Martyrem baptizare. Nam, (ut refert Surius ex Metaphrasæ in Vita S. Thyræ, & Socior. die 14. Decembris, atque Gobatus tract. 2. num. 222. ex iisdem auctoribus, & Lipomano;) Glorioso Christi pugili Philemoni Catechumeno pro religione inter carnifices decertanti objecit Præses, ei nihil profuturam tormentorum perpeffionem pro Christo, eo quod non esset baptizatus. Tunc Philemon magna voce adstantes rogare cœpit, ut si qui Christiani essent, & tormenta non formidarent, sibi Sacrum Lavacrum impertirent. At præ timore cum nullus ad tam pium officium explendum se exhiberet; Martyri Christi ejus flagitanti opus, ecce advenit nubes rorida de Cœlo, & in ea Christus Dominus, qui benigne Philemonem baptizavit, & in eadem nube Cœlum repetiit. At non semel Christum de Cœlo venientem, & alios baptizantem ostendit ex Vitis SS. Bagatta tom. 2. lib. 3. cap. 1. §. 3.

Secundò: Sanctæ Catharinæ Senensi Virginis, concupiscenti Communionem, nec ob quorundam murmuraciones sumere valenti, Christus ipse Particulam Hostiæ Consecratæ detulit ex Altari, ut testatur Raymundus Capuanus, de cujus manibus Catharina eam in ore recepit. Ita in ejus vita cap. 82. & 83, & ex eadem Cornelius à Lapide in Levitic. cap. 21. in fin. & Bagatta de Admirand. tom. 2. lib. 3. cap. 3. num. 45. & 46.

Tertiò. Ipsemet Clementissimus Salvator noster Christus Dominus dignatus fuit propriis manibus Consecrare augustissimum Sacellum Beatæ Virginis Eremitanæ pridie, quàm S. Conradus Episcopus ejusdem inaugurationem aggredere; cumque de hac Christifera functione admonitus non acquiesceret, sed ad eam repetendam accessisset, prohibitus fuit ab Angelis his vocibus: *Cessa, cessa, Frater, Capella divinitus, jam consecrata est.* Ita ex Annalibus Heremitanis per R. P. Christophorum Hartmannum conscriptis ad pag. 50. & 51. transcribit idemmet Gobatus d. tract. 2. num. 158. Verùm, cum hujus Sacre functionis Historiam ponat per extensum P. Guilielmus Gunpperberg de Societate Jesu, in Atlante Mariano, in quo agit de Imaginibus DEIPARÆ per Orbem Christianum Miraculosis, mihi exhibito per Reverendissimum, atque Religiosissimum P. D. Cletum Caspi Abbatem Casinensem S. Georgii Majoris Veneriarum, in eodem lib. 1. ad Imaginem Miraculosam Beatæ Mariæ Virginis Eremitanæ pag. 20. sic scribit:

Hic (idest Eberardus Decanus Argentinensis de Regio Burgundiorum sanguine) edificato Cœnobio (quod nunc possident Monachi Casinates cum Ecclesia, in qua servatur eadem Imago Miraculosa) S. Conradum Episcopum Constantiensis invitavit, rogavitque, ut tam nobile Templum, tandem Ecclesiæ ritu Virgini Deiparæ dedicaret. Annuit ille, & Uldaricum Augustanum Præsulem, quem tunc habebat hospitem, unâ deductum, tanto Virginis festo interesse voluit. Cum ecce pridie, quàm institueretur Dedicatio, dum Conradus nocte ad preces pro more è lecto se proripit, videt insolito fulgore fenestras cubiculi relucere. Tum non parùm attonitus, ipsum quoque Templum, quantum erat, resplendere accensis luminibus advertit. Ingressus itaque Sacellum vidit delapsos Cœlo Divos peragere, quàm ipse postridie peracturus venerat, Dedicacionem. Ne quid in tanti momenti re aberamus à vero, visum est mihi apponere ea, quæ ipse Conradus in Libro de Secretis Secretorum, hac de re à se scripta reliquit in hæc ferè verba:

Anno à nato Salvatore 948. imperante Othone, sedente Agapito II. anno decimo tertio Episcopatus Conradi, in festo S. Crucis in Autumno, fuit ab ipso CHRISTO Domino Nostro, & à suis Sanctis Angelis consecrata Capella Beatæ Virg. in Eremito in hunc modum. CHRISTUS Dominus Noster descendit de Cœlo Capella Sacerdotali sive purpurea, sive violacea indutus, seque ante Altare B. Virginis sistit; ibique Sanctissimum Missæ Officium complevit, præsentibus quatuor Evangelistis, qui ritu Ecclesiæ mitram imponebant Sacro Capiti, vel amovebant. Sancti Angeli accensis aureis Thuribus, odoribus replebant Templum, non sine suavi sono, qualem Zephyrus solet efficere, cum inter arborum folia ludit. Astitit lateri uni S. Gregorius tenens manu aspergillum; alterum latus tenuit S. Petrus, Pedumque Pastorale præ se tulit. Astitit quoque cum S. Augustino S. Ambrosius. Ipsa verò Virgo Deipara super Altare inter coruscus, & plusquam solares radios cælesti cum majestate apparuit. S. Michael Archangelus Symphonicorum Præfectus Angelorum quorum nonnulli suffraganeorum Episcoporum officio fungebantur. Cantus is ipse, & omnium cæremonia fuit, quàm ritus Ecclesiæ in Templorum Cathedralium Consecratione præscribit. Epistolam cecinit Sanctus Stephanus, S. Laurentius Evangelium. Reliquum, quod supererat, Cantus facere Angeli non sine præstantissimis instrumentis. Quædam verba etiam mutarunt. Etenim cum ad SANCTUS ventum est, sic auditi sunt verba variare. Sanctus Deus in Aula gloriosæ Virginis MARIE; Sanctus Deus in Altare S. Crucis; Sanctus, & immortalis Dominus Deus Sabaoth. Pleni sunt Cœli, & Terra gloria tua, Benedictus sis Filius MARIE in æternum, qui venit in nomine Domini, Hosanna in excelsis. Nonnulla quoque mutata sunt, cum ad Agnus Dei ventum est, Agnus Dei miserere omnibus, qui credunt in te, miserere nostri. Agnus Dei miserere defunctorum, qui in te requiescunt. Agnus Dei da pacem vivis, & defunctis, qui te benedicunt. Quoties verò oportebat ex ritu Ecclesiæ dice-

dicere, Dominus vobiscum, respondebant Angeli, Quisedet in throno Cherubimorum, & videt abyssum Inferni.

Manè orto, omnibus pro Templi Consecratione ritè compositis, Episcopus Conradus in Templo permanfit usque ad meridiem, dulcissima prateritorum recollectione suspensus, sperans aliis modis ea, quæ viderat, ad aliorum notitiam perventura. Elapso penè meridie, monent primi Clericorum, tempus abire, nec tamen populi expectationi satisfactum. Ille, quæ noctu facta essent, quæque vidisset, verissima narratione ingenuè fatetur. Illi pium somnium arbitrati instant obrutis sacris vestibus, coguntque nolentem ad Sacras caeremonias peragendas. Vix autem, datum Sacris est principium, cum vox clara omnium auribus de Cælo insonuit: FRATER CESSA CONSECRARE, & ut firmius hæreret, ter repetita est. Territi, qui negabant, fidem dedere verbis Conradi, Deumque in miraculis suis laudaverunt. Ex eo tempore VIRGO quoque, nunquam non ante liberalis, favores cælestes etiam prodigè effudit, etiam ultra spem petentium. Hucusque ejusdem P. Gumpenbergi narratio.

Trinas hujuscemodi Templorum miraculofas Consecrationes à CHRISTO Domino factas refert Bagatta in Admir. Orb. Christ. tom. 2. lib. 5. cap. 2. num. 3. 4. & 5. ibi à devotis studiofis legendas. Et ne quis excipiat, has functiones Sacras factas esse à Dei Filio ob auctoritatem Excellentiae, qua solus præfulget; addere volui.

Quartò: Consecrationem Basilicæ Londoniensis in Angelia, quam Anno 610. ut ibi notat Emin. Card. Baronius, peffecit S. Petrus Apostolus, & describit Surius in vita S. Eduardi Regis die 5. Januarii his Verbis: *Tempore, quo Rex Ethelbertus qui regnavit in Cantia, predicante B. Augustino, fidei Sacramenta suscepit, nepos ejus Sebertus, qui Orientalibus Anglis præfuit, fidem eodem Episcopo Evangelizante suscepit. Hic Londonis, quæ regni sui caput habebatur, intra muros Ecclesiam Beati Pauli fabricavit, & Episcopali honore Mellitum Episcopum instituens honoravit, Extra muros verò in Occidentali parte, in honorem B. Petri Monasterium insignè fundavit, & multis possessionibus ditavit. Noctè autem Dedicationem ejusdem Ecclesiæ præcedente, piscatori cuidam Thamensis fluvii, qui idem Monasterium præterfluit, ulteriori ripa in habitu peregrino Beatus Petrus apparens, promissa mercede, transponi se ab eodem, & petiit & promeruit. Egressus autem de navicula, Ecclesiam piscatore cernente ingreditur. Et ecce subito lux cælestis emicuit, miroque splendore illustrans omnia, noctem convertit in diem. Adfuit cum Apostolo multitudo Civium supernorum, ingredientium, & egredientium; melodique cælestis insonuit, & indicibilis odoris fragrantia nares perfumdebat. Peractis autem omnibus, quæ ad Ecclesiæ Dedica-*
Doct. Clericali Tom. II. Lib. V.

tionem spectant, solemniss, rediit ad piscatorem piscium Piscator egregius hominum. Illum nimio timore trementem cum Apostolus confortasset, & retia in capturam piscium laxare jussisset, eaque piscibus implevisset, subjunxit: *Pisces hunc, qui præ cæteris pretio, & magnitudine præcellit, Mellito ex mea parte defer Episcopo; cætera pro nautica mercede tibi tolle. Ego sum Petrus, qui loquor tecum, qui cum meis concubibus constructam in meo nomine Basilicam dedicavi, Episcopalemque benedictionem meæ sanctificationis auctoritate præveni. Dic ergo Pontifici, quæ vidisti, & audisti; tuoque sermone signa parietibus impressa testimonium perhibebunt. Superfedeat à Dedicatione, suppleat, quod omisimus, Dominici Corporis, & Sanguinis Sacrosancta Mysteria. Et paulò infra: His dictis confestim ab oculis ejus disparuit. Manè autem factò, Episcopo Mellito ad dedicandam Ecclesiam procedentem pisce piscator occurrit, & omnia, quæ sibi mandata fuerant, pandit. Stupet Antistes, referatisque Ecclesiæ valvis, videt pavimentum utriusque Alphabeti inscriptione signatum, parietem bis senis in locis Sanctificationis Oleo linitum; totidem cereorum reliquias duodenis Crucibus inherere, & quasi recenti resperione adhuc cuncta madescere. Quod videns Episcopus unà cum populo Deum benedixit, & retulit gratias &c. Hujus Historiæ ex probatis auctoribus desumptæ præter Emin. Card. Baronium meminit Spondanus ad d. Annum. 610. num. 6. Emin. Card. de Lugo d. disp. 8. de Sacram. in gen. num. 14. Bagatta d. tom. 2. lib. 5. cap. 3. §. 2. num. 6. & Diana Coordinatus d. tom. 4. tract. 8. resol. 111. §. 8. quæ habetur in veteri part. 12. tract. 1. pariter resol. 111. Itaque Beatorum Animæ, ex speciali Dei commissione Sacramenta possunt nobis ministrare. Confirmatur hoc ipsum*

Quintò: Narratione Stapletoni in Collectam. S. Thomæ Apost. quam referunt non solum Diana in cit. resol. 111. & ex Nauclero in Chronic. vol. 2. Bagatta de Admirand. d. tom. 2. lib. 3. cap. 3. n. 14. sed etiam Eminentissimi Cardinales de Lugo d. disp. 8. n. 4. & de Lauræa d. disp. 10. n. 3. quæ est hujusmodi. Joannes Patriarcha Indorum Anno salutis MCXX. peregrinationis causa Romam veniens, Callisto II. tunc Romano Pontifici, Cardinalibus, aliisque præsentibus in Consistorio testatus est, Sanctum Thomam Apostolum omni anno, in die festivitatis ejus, visibilem apparere in propria Ecclesia, ibique populum manu propria communicare, Sacram Eucharistiam porrigendo dignis, ab indignis verò retrahendo. Ex quibus omnibus Doctores deducunt, ex Dei jussu etiam Beatos nunc in Cælo existentes ad nos properare posse, Sacramenta hominibus ministraturos. Ita S. Thomas 3. p. q. 63. art. 5. Nugnus, Dicastillus, Averfa, Turrianus, & Henriquez apud Dianam Coordinatum d. tom. 4. tract. 8. resol. 111. §. 4. Marchantius in Candel. Myst. d. tract. 1. lect. 7. propos. 1. Quartus in Rubr. Missal. d. part. 3. tit. 1. sect. 2. dub. 2. & prælaudati Cardinales de Lugo, & de Lauræa ubi supra allegati.